

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum 16 januari 2018
Onderwerp Antwoorden Kamervragen over de zaak Julio Poch

Ons kenmerk
2166650

Uw kenmerk
2017Z16888, 2017Z16890,
2017Z16891

In antwoord op uw brieven van 1 december 2017 deel ik u, mede namens de minister van Buitenlandse Zaken mee, dat de schriftelijke vragen van het lid Kuiken (PvdA), de leden Sjoerdsma en Groothuizen (beiden D66) en de leden Ten Broeke en Van Oosten (beiden VVD) over de zaak en de vrijspraak van Julio Poch, worden beantwoord in de bijlage bij deze brief.

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

De Minister van Justitie en Veiligheid,

Ferd Grapperhaus

Antwoorden van de minister voor Rechtsbescherming op de vragen van het lid Kuiken (PvdA) over de zaak Julio Poch (ingezonden 1 december 2017, nr. 2017Z16888)

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Vraag 1

Kent u het bericht 'Oud-piloot Julio Poch vrijgesproken van deelname aan dodenvluchten'? 1) en het persbericht van het Openbaar Ministerie van 30 november 2017? 2)

Datum
16 januari 2018

Ons kenmerk
2166650

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoe oordeelt u over het feit dat de heer Poch na acht jaar voorarrest vrijgesproken is door de Argentijnse rechter?

Antwoord 2

Het past de regering niet om te oordelen over buitenlandse rechterlijke uitspraken. Dat geldt temeer wanneer het een uitspraak betreft waarvan de motivering nog niet beschikbaar is en die nog niet onherroepelijk is.

Vraag 3

Zou de heer Poch zo lang in voorarrest hebben gezeten zonder de eerdere bemoeienis van Nederlandse justitiële autoriteiten? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

De Nederlandse justitiële autoriteiten hebben geen rol bij beslissingen omtrent het voorarrest in een ander land. Beslissingen omtrent de duur van het voorarrest in een ander land zijn voorbehouden aan rechterlijke autoriteiten van dat land.

Vraag 4

Heeft Nederland informatie over de reisbewegingen van de heer Poch met de Spaanse autoriteiten gedeeld omdat het zelf de heer Poch niet aan Argentinië kon uitleveren? Wilde Nederland op die manier toch meewerken aan uitlevering van Spanje naar Argentinië en de berechting van de heer Poch in Argentinië? Zo ja, hoe beoordeelt u dit in het licht van de vrijspraak? Zo nee, waarom niet?

Vraag 5

Hadden de Nederlandse justitiële autoriteiten ook kunnen beslissen om niet in te gaan op rechtshulpverzoeken van Argentinië en had men ook kunnen beslissen om geen informatie over de reisbewegingen aan Spanje te verstrekken? Zo nee, op grond van welke verdragen of wetten was Nederland verplicht dit te doen?

Antwoord 4 en 5

Zowel in Nederland als in Argentinië bestond de verdenking dat de heer Poch zich schuldig had gemaakt aan ernstige strafbare feiten en Nederland heeft desgevraagd rechtshulp verleend aan Argentinië. In dat kader is informatie verstrekt (aan Argentinië en aan het land van bestemming) over de

reisbewegingen van de heer Poch. Uit de bepalingen omtrent het verlenen van rechtshulp in het Wetboek van Strafvordering en uit het Verdrag tegen Foltering volgt dat dergelijke rechtshulp in zo ruim mogelijk mate verleend moest worden. Alleen als een dwingende weigeringsgrond dat verbiedt, kan het verzoek niet worden ingewilligd. In dit geval deed zich een dergelijke weigeringsgrond niet voor. De rechtbank Den Haag heeft in 2014 geoordeeld¹ dat het voorgaande met zich meebrengt dat niet kan worden geconcludeerd dat de Staat op dit punt onrechtmatig jegens de heer Poch heeft gehandeld. De vrijspraak werpt op het voorgaande geen ander licht. Bij de ontvangst en beoordeling van een rechtshulpverzoek wordt in ogenschouw genomen van welke feiten de betrokkene wordt verdacht door de verzoekende autoriteiten, maar wordt geen oordeel gevormd over het bewijs tegen de verdachte.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Datum
16 januari 2018

Ons kenmerk
2166650

Vraag 6

Wat heeft Nederland gedaan om de heer Poch tijdens zijn voorarrest in Argentinië bij te staan?

Antwoord 6

De heer Poch heeft gedurende zijn detentie in Argentinië consulaire bijstand van het ministerie van Buitenlandse Zaken ontvangen, zoals die wordt geboden aan Nederlanders in buitenlandse detentie die hebben aangegeven hierop prijs te stellen. De consulaire bijstand bestaat onder andere uit meerdere bezoeken per jaar door een ambassademedewerker en een maandelijkse gift van 30 euro ten behoeve van levensonderhoud.

Aanvullend hierop heeft de Nederlandse ambassade in Buenos Aires gedurende de hele detentieperiode contact onderhouden met de Argentijnse advocaat van de heer Poch over de voortgang van het proces. De ambassade heeft verzoeken van de heer Poch en zijn advocaat om in afwachting van de uitspraak buiten de gevangenis te mogen verblijven langs diplomatieke weg ondersteund.

Vraag 7

Kan de heer Poch als hij terugkomt naar Nederland een eventueel hoger beroep zonder het risico van uitlevering van Nederland naar Argentinië afwachten? Zo nee, waarom niet? Is er inmiddels wel uitlevering van eigen onderdanen naar Argentinië mogelijk?

Antwoord 7

De verdragsrelatie tussen Nederland en Argentinië maakt de uitlevering van eigen onderdanen niet mogelijk. De heer Poch kan dan ook niet door Nederland worden uitgeleverd aan Argentinië.

1) <https://nos.nl/artikel/2205224-oud-piloot-julio-poch-vrijgesproken-van-deelname-aan-dodenvluchten.html>

2) <https://www.om.nl/actueel/nieuwsberichten/@101213/nederlands-strafzaak/>

¹ (<http://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBDHA:2014:1598>)

Antwoorden van de ministers voor Rechtsbescherming en van Buitenlandse Zaken op de vragen van de leden Sjoerdsma en Groothuizen (beiden D66) over de vrij spraak van Julio Poch (ingezonden 1 december 2017, nr. 2017Z16890)

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Datum
16 januari 2018

Ons kenmerk
2166650

Vraag 1

Kent u het bericht 'Oud-piloot Julio Poch vrijgesproken van deelname aan dodenvluchten'? 1)

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Ziet u aanleiding uw antwoorden op eerdere Kamervragen inzake de heer Poch te herzien, gezien de recente ontwikkelingen? Zo nee, waarom niet? 2)

Antwoord 2

Op basis van de mij bekende informatie zie ik daartoe op dit moment geen aanleiding.

Vraag 3

Hoe duidt u het gegeven dat de heer Poch acht jaar in Argentinië in voorarrest heeft gezeten en nu is vrijgesproken?

Antwoord 3

De totale duur van het voorarrest in Argentinië is naar Nederlandse maatstaven zeer lang te noemen. De regering heeft zich in het kader van de aan de heer Poch verleende consulaire bijstand ingespannen voor het in vrijheid afwachten van zijn strafproces in Argentinië. Beslissingen omtrent de duur van het voorarrest in een ander land zijn echter voorbehouden aan rechterlijke autoriteiten van dat land. Het past de regering niet om inhoudelijk te oordelen over buitenlandse rechterlijke uitspraken. Dat geldt temeer wanneer het een uitspraak betreft waarvan de motivering nog niet beschikbaar is en die nog niet onherroepelijk is.

Vraag 4

Klopt het dat Nederland geen uitleveringsverdrag met Argentinië heeft? Zo ja, wat was destijds de overweging en juridische grond om bij te dragen aan de uitlevering van de heer Poch van Spanje aan Argentinië?

Antwoord 4

Tussen Nederland en Argentinië geldt een bilateraal uitleveringsverdrag, doch dit verdrag biedt geen rechtsbasis voor de uitlevering van eigen onderdanen. De Argentijnse autoriteiten hebben door middel van een rechtshulpverzoek verzocht om een vertrek van de heer Poch naar het buitenland aan Argentinië en aan het land van bestemming te melden. Een dergelijk verzoek betreft een rechtshulpverzoek waaraan Nederland op grond van het Wetboek van Strafvordering en het Verdrag tegen Foltering in zo ruim mogelijke mate moet voldoen. Het Anti-Folteringsverdrag verplicht partijen in art. 9 elkaar "de grootst

mogelijke mate van rechtshulp" te verlenen. Alleen als een dwingende wettelijke weigeringsgrond dat verbiedt, kan het verzoek niet worden ingewilligd. Omdat een dergelijke weigeringsgrond zich niet voordeed, heeft Nederland uitvoering gegeven aan zijn verplichtingen en inlichtingen over vluchtgegevens aan Argentinië en Spanje verstrekt. Daarin was ook naar het oordeel van de rechter in kort geding geen onrechtmatig handelen jegens de heer Poch gelegen.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Vraag 5

Hoe duidt u de beslissing destijds om bij te dragen aan de uitlevering van de heer Poch, in de wetenschap dat de heer Poch nu is vrijgesproken?

Datum
16 januari 2018

Ons kenmerk
2166650

Antwoord 5

De vrijspraak maakt mijn duiding van het voorgaande niet anders. Rechtshulpverzoeken worden gedaan in verband met een strafzaak en een strafzaak kan uitmonden in een vrijspraak. De stelling dat Nederland bijdroeg aan de uitlevering verdient enige nuance. De uitlevering vond eerst plaats nadat de Spaanse rechter het Argentijnse uitleveringsverzoek toelaatbaar had verklaard en de heer Poch uiteindelijk zelf met zijn uitlevering aan Argentinië had ingestemd.

Vraag 6

Klopt het dat de Argentijnse autoriteiten pas besloten tot vervolging van de heer Poch nadat Nederland een rechtshulpverzoek aan Argentinië deed? Zo ja, hoe duidt u dit?

Vraag 7

Klopt het dat Argentinië besloot tot vervolging van de heer Poch over te gaan, niet op basis van eigenstandig bewijsmateriaal, maar enkel op basis van door Nederland aangeleverde informatie? Zo ja, hoe duidt u dit?

Antwoord 6 en 7

Het Openbaar Ministerie (OM) heeft mij laten weten dat het Argentijnse onderzoek naar de heer Poch weliswaar is begonnen naar aanleiding van een rechtshulpverzoek van het OM aan de Argentijnse autoriteiten, maar dat tot de aanhouding van de heer Poch door de Argentijnse onderzoeksrechter pas werd bevolen nadat de Argentijnse autoriteiten zelf al het (op dat moment beschikbare) relevante bewijsmateriaal hadden beoordeeld. Zo was, voordat de aanhouding werd bevolen, in Argentinië archiefonderzoek gedaan met betrekking tot de heer Poch en had de Argentijnse onderzoeksrechter in december 2008 persoonlijk de Nederlandse getuigen (die belastend verklaarden) gehoord. Ik acht deze gang van zaken niet ongeoorloofd.

Vraag 8

Kent het Argentijnse juridische systeem, zoals het Nederlandse dat kent, schadevergoedingen voor onterechte vrijheidsbeneming, zoals in het geval van de heer Poch het geval is geweest? Zo ja, bent u bereid er bij de Argentijnse regering op aan te dringen dat een dergelijke vergoeding tegemoet komt aan de heer Poch aangezien het hier een Nederlands staatsburger betreft? Zo nee, hoe gaat u zich op andere wijze inzetten voor tegemoetkoming aan de heer Poch?

Antwoord 8

Ik beschik niet over deze informatie. Nu de gemotiveerde uitspraak inzake de heer Poch nog niet beschikbaar is en daartegen mogelijk een appelprocedure zal volgen, acht ik het op dit moment ook niet opportuun om in te gaan op vragen met betrekking tot schadevergoeding vanuit de Argentijnse regering. De raadsman van de heer Poch heeft de Nederlandse Staat bij brief van d.d. 9 januari 2018 aansprakelijk gesteld voor schade die de heer Poch stelt te hebben geleden door het handelen van de Nederlandse Staat. Dit verzoek wordt thans bestudeerd.

Vraag 9

Bent u bereid de heer Poch te faciliteren indien hij naar Nederland wenst te komen?

Antwoord 9

Na zijn vrij spraak is aan de heer Poch door de Nederlandse ambassade in Buenos Aires een laissez-passer afgegeven zodat hij naar Nederland kon terugkeren. De heer Poch keerde op 7 december 2017 terug in Nederland.

Vraag 10

Op welke wijze heeft de Nederlandse ambassade ten tijde van het voorarrest bijstand aan de heer Poch geleverd? Hoe vaak heeft de heer Poch bezoek gehad van Nederlands ambassadepersoneel?

Vraag 11

Is aan de heer Poch de gebruikelijke consulaire bijstand verleend, onder meer het toezien op de detentieomstandigheden en de rechtsgang? Kunt u uiteenzetten hoe hieraan in de praktijk uitvoering is gegeven?

Antwoord 10 en 11

De heer Poch heeft gedurende zijn detentie in Argentinië consulaire bijstand van het ministerie van Buitenlandse Zaken ontvangen, zoals die wordt geboden aan Nederlanders in buitenlandse detentie die hebben aangegeven hierop prijs te stellen. De consulaire bijstand bestaat onder andere uit meerdere bezoeken per jaar door een ambassademedewerker en een maandelijks gift van 30 euro ten behoeve van levensonderhoud.

Aanvullend hierop heeft de Nederlandse ambassade in Buenos Aires gedurende de hele detentieperiode contact onderhouden met de Argentijnse advocaat van de heer Poch over de voortgang van het proces. De ambassade heeft verzoeken van de heer Poch en zijn advocaat om in afwachting van de uitspraak buiten de gevangenis te mogen verblijven langs diplomatieke weg ondersteund.

1) <https://nos.nl/artikel/2205224-oud-piloot-julio-poch-vrijgesproken-van-deelname-aan-dodenvluchten.html>

2)

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2016/03/17/antwoorden-kamervragen-over-de-opmerkingen-van-het-om-over-de-vervolging-van-julio-poch-in-argentinie>

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van het lid Kuiken (PvdA), ingezonden 1 december 2017 (vraagnummer 2017Z16888)

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Datum

16 januari 2018

Ons kenmerk

2166650

Vragen van de leden Ten Broeke en Van Oosten (beiden VVD) aan de ministers van Buitenlandse Zaken en voor Rechtsbescherming over vrij spraak van de heer Poch in Argentinië (ingezonden 1 december 2017, nr. 2017Z16891)

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht "Vrij, maar leven verwoest"? 1)

Datum
16 januari 2018

Ons kenmerk
2166650

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoe kijkt u terug op de betrokkenheid van de Nederlandse Staat bij het faciliteren van het proces tegen de heer Poch, in het bijzonder de medewerking aan zijn aanhouding? Had u met de kennis van nu, ondanks het feit dat de handelwijze van de Staat in 2014 door de civiele rechter rechtmatig is bevonden 2) en ook het Openbaar Ministerie (OM) op 30 november 2017 verklaarde geen fouten te hebben gemaakt, op dezelfde wijze gehandeld? 3)

Antwoord 2

Het genoemde faciliteren bestond uit de verlening van rechtshulp tijdens het strafrechtelijk onderzoek, zulks op basis van het bestaande juridisch kader. Nadien is de Staat niet meer betrokken geweest bij het Argentijnse strafproces jegens de heer Poch. De Staat onthoudt zich van inhoudelijke bemoeienis met strafzaken die onder de (buitenlandse) rechter zijn.

Vraag 3

Kunt u zich herinneren dat een anonieme Nederlandse aanklager in 2015 in de NRC werd geciteerd met de opmerking dat het proces tegen de heer Poch "nogal eigenaardig" verliep? 4) Bent u bekend met de antwoorden van de minister van Veiligheid en Justitie op eerdere Kamervragen over dit proces en in het bijzonder het antwoord hij de desbetreffende kwalificatie niet deed? 5) Hebt u, met de kennis van nu, meer begrip voor die kwalificatie?

Antwoord 3

Ik kan hierover slechts opmerken dat mijn voorganger aan uw Kamer reeds heeft gemeld dat het hier een citaat betrof dat werd toegeschreven aan een anonieme Nederlandse aanklager en onduidelijk was door wie en op basis van welke informatie deze uitlating zou zijn gedaan. Het OM herkende zich niet in het citaat en had ook onvoldoende informatie over deze Argentijnse strafzaak om daarover een opvatting te hebben.

Vraag 4

Bent u bekend met de diverse momenten waarop de Kamer met het vorige kabinet van gedachte heeft gewisseld over de consulaire bijstand aan de heer Poch? Kunt u zich bijvoorbeeld herinneren dat u, toen de Kamer u vroeg naar de invulling van de consulaire bijstand aan de heer Poch, op 17 november 2017 enkel aangaf dat de zaak tegen de heer Poch

**“de volledige aandacht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken” had?
6) Hoe kijkt u terug op de mate van consulaire bijstand die de Nederlandse Staat heeft verleend? Zou u hier bij nader inzien op andere wijze invulling aan hebben gegeven?**

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Antwoord 4

De heer Poch heeft gedurende zijn detentie in Argentinië consulaire bijstand van het ministerie van Buitenlandse Zaken ontvangen, zoals die wordt geboden aan Nederlanders in buitenlandse detentie die hebben aangegeven hierop prijs te stellen. De consulaire bijstand bestaat onder andere uit meerdere bezoeken per jaar door een ambassade medewerker en een maandelijks gift van 30 euro ten behoeve van levensonderhoud.

Aanvullend hierop heeft de Nederlandse ambassade in Buenos Aires gedurende de hele detentieperiode contact onderhouden met de Argentijnse advocaat van de heer Poch over de voortgang van het proces. De ambassade heeft verzoeken van de heer Poch en zijn advocaat om in afwachting van de uitspraak buiten de gevangenis te mogen verblijven langs diplomatieke weg ondersteund.

Datum

16 januari 2018

Ons kenmerk

2166650

Vraag 5

Bent u bekend met de wens van de heer Poch om terug te keren naar Nederland? 7) Kan die terugkeer, indien de heer Poch daartoe besluit, zonder problemen plaatsvinden?

Antwoord 5

De heer Poch keerde op 7 december 2017 terug in Nederland.

1) De Telegraaf, 30 november 2017,

<https://www.telegraaf.nl/nieuws/1374047/vrij-maar-leven-verwoest>

2) uitspraak:

<http://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBDHA:2014:1598>

3) verklaring: <https://www.om.nl/actueel/nieuwsberichten/@101213/nederlands-straftzaak/>

4) NRC Next, 16 december 2015,

<http://www.nrc.nl/next/2015/12/16/krankzinnige-eis-tegen-piloot-poch-1570662>

5) Vergaderjaar 2015-2016, Aangangsel bij de Handelingen, nummer 1925

6) Vergaderjaar 2017-2018, Aangangsel bij de Handelingen, nummer 449

7) NPO Radio 1, 30 november 2017, <https://www.nporadio1.nl/homepage/7008-vrijgesproken-julio-poch-wil-terug-nederland>

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van de leden Kuiken (PvdA), ingezonden 1 december 2017 (vraagnummer 2017Z16888) en Sjoerdsma (D66), ingezonden 1 december 2017 (vraagnummer 2017Z16890).